

Theatergezelschap De Koe speelt 'De wederopbouw van het Westen/WIT'

De schoonheid van lichte ontregeling

Peter Van den Eede, Natali Broods en Willem de Wolf spelen het eerste deel van wat een trilogie moet worden, genoemd naar drie kleuren: wit, rood en zwart. *WIT* is een voorstelling met veel potentieel die op de Belgische première niet helemaal werd wat het kan zijn.

DOOR GRIET OP DE BEECK

WILRIJK ● In *WIT* gaan ze op zoek naar het echte blanco: het verhaal zonder dubbele bodem, het statement zonder verborgen politieke agenda, de nog niet door ideologie aangevreten jeugd.

Het resultaat is heel erg De Koe: een geheel van associatief aan mekaar gelinkte scènes, bij flarden geniaal gespeeld. Jammer dat het die keer dat ik het zag niet samenkwam. De som werd niet meer dan de opgetelde delen, zelden maakten ze het echt spannend. Achteraf hoorde ik dat zowat alles was misgegaan wat technisch fout kon lopen op de scène. Dat is ook theater. Er valt over *De wederopbouw van het Westen* dus meer te vertellen dan louter het verslag van de avond.

Om toch daar maar te beginnen: in een overwegend wit decor – centraal een groot schildersdoek, op de grond wat emmers en stoelen, handdoekjes op een trapladdertje, een spie van een boomstam op wielen, in de hoek een ouderwets aandoende diaproyector – probeert Natali Broods te beginnen. Ze heeft ergens de lyrics van een liedje van Lady Gaga gelezen: die zingt haar lief vanuit een café of een discotheek een boodschap toe, en het refrein gaat als volgt: 'Ik vind je lief, maar je moet me nu niet bellen, want ik heb het hier naar mijn zin', dat met nog een paar herhalingen. De

actrice kan zich dat gevoel voorstellen, zegt ze. Maar dat iemand dat opschrijft, het herleest, het goed vindt en het daarna ook nog de wereld in wil sturen, dat verwondert haar. Haar *sérieux* maakt het geestig, de toon is gezet.

Nadien volgen Peter Van den Eede en Willem de Wolf met hun bijdragen. Monoloogjes blijven mekaar afwisselen, over wat het drietal gezien en gelezen heeft, over wat het zich herinnert, telkens op zoek

De Koe gaat op zoek naar het wezen van de mens. Ze wil hem tonen in zijn kracht en kwetsbaarheid, in zijn fijne kwartieren en donkere lelijkheid

naar het punt nul. Tussendoor is er muziek – het ongegeneerd soort lichte kitsch dat toch emotioneel effect sorteert, zelfs bij mensen met goeie smaak, daar hebben ze een patent op bij De Koe – en er worden benen geschoren, en een hoofd, er wordt aan experimenteel schilderen gedaan, dia's projecteren dialogen die we zelf maar moeten lezen... En de hele tijd gaat op willekeurige tijdstippen het licht aan en uit. Tussendoor geven de acteurs metacom-

FOTO KOEN BROODS

■ Theatergroep De Koe laat het absurdisme graag ontsporen in *De wederopbouw van het Westen*.

mentaar: "Zijt ge klaar Willem? Dat is in het donker nogal moeilijk te zien", en dan gaat Peter Van den Eede verder. Tot ze na een trits pogingen om te beginnen nog altijd niet begonnen zijn. Uitkomen doen ze bij een debat waar er wordt gegoocheld met denkers en filosofen: van Valéry tot Spinoza, van Fichte tot Hegel. Absurdisme dat ontspoort. En dan maken ze de cirkel rond en komen ze weer uit bij Lady Gaga.

De Koe heeft fans, en de Koe heeft criticasters: gewogen en te licht bevonden, zeggen zij. De criticasters lijken op een avond als deze gelijk te krijgen. Maar ik denk dat ik wél zie wat *De wederopbouw van het Westen* zou kunnen zijn als alles goed loopt: een Koevoorstelling van de betere soort. Alleen al om Peter Van den Eede te horen praten over zijn ervaringen in de seop- en

sapbar van zijn dochter, wil je deze productie niet gemist hebben. Een kleine masterclass acteren: onontkoombaar in het directe aanspreken van het publiek, slim in zijn gecultiveerde naïviteit, hilarisch door het ontbreken van elke commentaar.

Maar De Koe is meer dan een speelstijl. Al jaren houden zij koppig vast aan hun visie op wat theater kan zijn. Terwijl de meeste gezelschappen rechtstreeks of onrechtstreeks politiek willen bedrijven in hun werk, draait De Koe weg van alles wat te veel ruikt naar het loutere hier en nu. Zij gaan elke keer weer op zoek naar het wezen van de mens, ze willen hem tonen in zijn kracht en zijn kwetsbaarheid, in zijn fijne kwartieren en zijn donkere lelijkheid. En ondertussen tasten ze de grenzen van het medium af, doen ze alles wat niet done is op een scène.

Ze nemen toeschouwers mee op een trip zonder duidelijke verhaallijn, en kiezen voor de ontregeling van bewust georkestreerde warrigheid. Naar hun voorstellingen kun je kijken als naar een schilderij. Je zoomt in op details, laat je verrassen door frisse perspectieven, hopt van de ene hoek van het doek naar de andere, en als het goed is pakt de totaliteit van het werk je bij de luren. Om zijn schoonheid, om zijn ontregeling, om zijn ambigüiteit, om zijn emotie, om zijn ideeën. Ik vermoed dat een intense versie van *De wederopbouw van het Westen* weleens precies dat zou kunnen doen. Ik ga in ieder geval nog eens kijken.

i Nog tot half december op tournee.
Meer info: www.dekoe.be